

СССР Эвилелиниң болгаш эвилелдешкен республикаларның кеземче хоойлужудулгазының
Үндезиннеринге немелделер болгаш өскерилгелер кириер дугайында

ССРЭ-НИҢ ХООЙЛУЛАРЫНЫҢ ТӨЛЕВИЛЕЛДЕРИНИҢ ДУГАЙЫНДА

ССРЭ-ний Дээд Сөвдийн Нациналдар Сөвдийн хоойлу-дүрүм саналдап кирир комиссиязын даргазы Р. НИШАНОВТУН илгелки

көөр жорук сагынтылган
за, илгиз хостаагынан
гумалык болурун хай
дарын практикасы ба
каан. Хуусаа бетине ш
хостаарын - хамаарыш
ааы хамаарыштын бе
ништыргенерин даям
булутегири түс-түс мыл
тодарырынын эң-не
аргаларын хоолду төлө
айтышпаан, ол чүрүмү
айрагылашкын туруп.

Кеземтеден хуусаа бет
шенеп хостаарын аң ий
дык жеректенерине хама
тырырын хоолду аң беи
ртудан туруп.

Сауат даямтаанын к
чепиш хуусаагынын ор
зидеи эзас-эзас уяң жер
рылда эртекш, хуусаа б
де шенеп хостаарына а
лор болуп шынтыргене
болуш кызмырын төлө
де савалтаны.

Мой-беле хобаштыр
дайыгы шынтыргенер
су даямтаан кезеңе хуу
нык түштүң ий кезине э
ер хуузалыгелг болгаш
герилг уруунун баа
ажалды аксеткелгил
болза. хуусаа бетине ш
хостаарына кирер эрге

[illegible]

ЖЫЛЫҢ

бүгүн-бүгө дөткөн бо-
турдугуна көргөн деп,
бөксөнүн Коммуни-
партиянын Самарканд
комуну б.и.и секретари
путат. С. Н. Усманов м.
лөн. Совет Эмгекте бо-
социалдык туртат ыме-
лиге ууур демелте-
тузалымын көргүзүп
богтам доктормал
турат. Мачарга ол дуза-
чы түтлө экономикти хе-
лиг эес. Совет чалак
ныналдыг укур ду-
даныгына политиктиг эгел-
торуун үш чыл мур-
бастыг чарыясы богтам
ганыкта торгарламын

болсо. Сурагдмг "Амштент
жаузу" Уйбекстагга та
тунген. Аамык нацонал
нелер эн-не улуз айтырм
ны шалзэн болгаш чаагай
налдыл кербусаан, буту
тарамы эрге-ажыктары
дууштур, тайбын аргалар
де шилтиреришмаш, чад
кынылг шилтирарен б
дарын ол укжуржам
туккен.

(Элеиз Теймал 2-м арал)

1000-1000-1000

ҮЕ БОЛГАШ ҮЕМ-ЧЕРГЕМ ДУГАЙЫНДА (ШҮЛҮГЛЕЛДЕН ҮЗҮНДҮ)

Сергей ПЮРБЮ.

Човаланын, бак-даа шадга аралашыр
Чонун— чорон, чайу— чайу
Чогун, барым илзе чарып, денге көржүр
Чондон өскө, чорсарларын чүгөм-даа чок.
Чажымыстан, кожа чурттап, кады өскөн
Сарымбай деп, эрес, кайраал өңүктүс жөн.
Өзөр, доскаар, улауур кавар, кылбаам чок
Өзүккөн деп, бызгычымн олу чүе.
Өжм дээр, белем-сүйөн ундаравас,
Өзгөс, бергөс өскөн, шымырак урам.
Ажыл дээрде — карак-кызыл балдаравас,
Аштаар тырнын, доңар эдин уту каатар,
Балаттарын оолдору турарымда —
Балымчаал, таварын кээр.
Биле-дегиз өөрүс чымп алгаш,
Балектерин сымарымкаш, удур баар бис.
Ядым-даа бол, баллардым көрүп орбайм,
Чайлажы-даа, кышгажы-даа көжүржүр бис.
Часкы, күсүк ажылымыс эмележир,
Чатыс өңүрү улауу дег, коштунчак бис.
Балымчадан, кудамымдан адырлар дээр,
Партизаннар оодурумга чыксаалар бис.
Надым-дошум, согушкуннар туңгунда
Надым тулчу, кожа батып, чарымбаан бис.
Идер-чалым уенисте, сорук кирип,
Ленин башкы, демисеке бисти кый дээр.
Өдө кестип, сөөккө чейир дарала баскан
Дегендешти өдө-дере күжөнгөн бис,
Хостуу заттын сырмынча шымда кирген
Холдарымыс, тымал тургаш, гартыш кысман,
Доңу, саакты, кичи-бечти куура шалкаш,
Төөлүкү тамымынче октапкан бис.
Чалбаа жээр, билчээ чакы— дужуметтер
Чазырамын, тоолууун оскунда-даа,
Дужаам чот, кичеви чок дээрден башка
«Дулаакчы», «терилекечи» болу берген,
Кожуун, сүмү албанынче шуруп кирген,
Кодон сынмас ади-малы гезер арткан.
Актыш сын дээр,

сокуулашкан байымчымы
Амы-тыны оскундурган ужуру чүе?
Хаймун кужум, сарымлар дег, чакый байлар
Көңүс калас, чегесе дээр сымарма?
Чавалымстан айтырмын дээр, Кымалдым
Сарымбайым, сурал-сурал атыраран бис.
Ишкээр көжүп кирелекте, кичиис бо,
Ленин башкы, номнаа чарымн сөөккө келди:
«Этти-малды өзү болур адым чонга
Эдиди бээр ужурум дег, мындым болду.
Өгөдөл, байлар, алаа, тайбым дужуу бээр ба! —
Мени армып, тынга талдап, талып келген.
Партизаннар, шымыраа боозун, тайла овуу
База катан толга алар үе келген.
Дээрбечини токтартыр дээр, ажим-биле
Демиселди чорунн кымыл атыраран бис.
Чабанамга, Хөндөргөйе, Бора-Шайла
Чайла чейир байым-биле согушкан бис.
Дайым дээр, араган дег, хөңкү кара.
Дамдытамдыр согуруда-даа, өжүн салбас:
Каш кичи дужуу бербиш, деге берген.
Кашлаа дегме ичин ичеп, сурп чор бис.
Кезин тырткаш, коппаа салган ая шыкаш,
Хөндөргөйе, кедизисте боолар этти.
Тилекемис, талас калбаан: ончалалга
Диршлеринн аразымда, Сарымбай чок.
Ындым ажим, ажим соонда көрбөз боор жөн.
Сактырмам, чаксаан калган шыкаш болдум.
Ынчалла-даа, сырый турган өөрүм жөн.
Чатысаттапай, күлө-соруу ундаратпаан.
Арат чок дээр, тынмын берген ажим сөөкүм
Ажы-дуума төөрүгө чалап кал бис.
Улау, чавал, салым-чолдун шалтаралды
Улам оруун уламчылап, чорупкан бис.
Маламчымыс келер өй дээр, маадыр ишче
Башкы Ленин, сорук кирип, бисти кый дээр.
Аас-кежи, тостала дээр, демик каткан
Арат чонга ырышкан дег, күчү бар бе?
Өжөзгөн атак оу биске дымымаан,
Өлүм-чидим, аладала достурбаан бис.
Кайсажымдык, баулуу бо чуртталганым
Халалым, дидин чоргаар ажиткан бис.

Культурада чаа чүүлдер

СЦЕНАГА 34 ЧЫЛДА

Виктор Кен-оолдун «Хайыран-бот» деп шынжы ам 34 чылдык чүүлүрө сценала турду.
Хөгжүм-ини театрынын кол режиссеру Оюн Син-оолдун ол шынжы катар тургусканын баурап, театрынын анык артистеринин ойнамын биле акы-дуума якут чоңа көргүзүп чораш. «Хайыран-бот» якут өндүктөрүн усту согурудагы хайымчытырган. Якут театрынын сценасына ону ойнап дооуутары биле, чамдык көрүкчүлөр сценага үп маңа-жып келген, карактарынын чаштарында чотуп албайн, шынжы кол мадыры Каранын ролон ойнаан Мария Солун-оолду катар-катан ойнап турганы тыла артистерге утундурбас болуп артып калган.
Тыла АССР-ин улуустун артизи Николай Өзөй-оол биле Тыла АССР-ин алдарык артизи Александр Тавакайдан өскөн шүптү анык артистер мында ойнап турар.
«Хайыран-ботту» республиканын барым талак районнарынын чонунга согурулары-биле артистер чорупкан. Баштайгы көргүзүлгөр Улут-Хем районунда чедикшиинин артып турар.

З. НАМЗЫРАП.

Янзы-бүрү хевирлерге

Чоокта чаа Туран хоорайга бот-тымынгар уран чүүлүр анык хевирлеринин талламын район фестивалы болуп артып.

Оргкомитеттин планын баурап район фестивалын баштай районда бар агиткультбүдгөдөлөрүнн көпчүлүк-биле өткөзгөн. Аңаа «Саян» совхозтун чоокта чаа тургустунган агиткультбүдгөдөлөрүнн тилекечи болган. Оон соонда уран номчукуларынын конкурсуу чорупкан.

Фестивалдын түнүсүнн үндүрүдө хоорайым болган. Көдөңдү бот-тымынгар коллективтерин ий адыр көргөн. Хоорайым албан организация, бүдүрүдө чертеринин бот-тымынгар артистеринин бири чери — кичи эмгектешинин коллективин алган, ийги чери — районо биле харылаа конторанын коллективтери улушкен.

Көдөңдү бот-тымынгар уран чүүл коллективтеринин бири чери — «Саян» совхозтун бот-тымынгар артисти чалаан алган. Олар өртөктөг белек болган бири черинин диндому-биле шаңнаткан. Ийги чери «Кызыл тараачы» колхозтун Билелг ферманын сапчылары чалаан алган.

Хей саным бот-тымынгар артистерге өртөктөг белектери болган мактал шаңчаларыны тывысман. Уран талантым чаа кичири хөй-бисе иретириген.

М. ОЮН.

СОЛУН-НА-ДЫР

Ыраккы Хөндөргөйи хабанч нөгөн чалаагарында Жыдаан атыт колхозтун агитбүдгөдөлөрүнн талантым артисттерин бот-ла келер алаччылар болу берген.

Анык башкы Б. Тугур-Серенге баштаган агиткультбүдгөдөлөрүнн согуу концерти биле «Улут-Хем» совхозтун Хөндөргө салбырмын Ак-Тал суруунун чурткачыларын болган чалаагарда малчыларын согуругаташкан барган.

Б. СЕРЕН.

АЛДЫН ЧАЙЫМ!

Алдым чайым эрес иштээр:
Айдымда-даа тура халааш,
Малга олуу чулуу, бауу,
Магаданыч үжүсөп бээр.

Дегем шөлгө кымыл-тасты
Декж чалган далай кылташ,
Тоолга эвес, караакыска
Тодут боорун дарганап бээр.

Малчынармын өңгө киргеш,
Малдар кыптаан

бакалалаштын,
Күстү—өңүңү сагыттылап,
Күзүл-тагым бодалгалар.

Кыштын согуу, кымгырааштын,
Кызыл күжү, шырмайттыкым,
«Шыдаар паван бар эвес»
Шымыр Чайым кылтам.

Чайым-ажым салган чатым
Чалаан алдым, көрдүм бе
дөөш,
Күзү сынмы чагайлааш,
— Күзөңдө: — Келем, Кымыл — дээр.

Чайым, Күстүк эртине
Часпас арга—имдык чоргаар!
С. САМБА-ЛЮДУП.

СУРАГЛЫГ ОПЕРАНЫҢ ТУРГУСТУНГАНЫ

Моолдун амыгы литературанын үндөүлөктөрүнүн бирини Дамдоржийн Нападоржийн «Ужуражыл» үп тей» деп сураглыг операнын хөгжүм күрөздөгөн эрткен чымын Тыванын радиоу динчакчыларга таныштырганы билер бис.

Эрткен күзү ун операны Моол Арат Республиканын куруенин опера болган балет театрына көр аргалык болган мен. Сентябрь 21-ини нежээндө театрынын олуттары улуз чымы долу олурган. Моол көрүктөрүнүн чугаа-биле алдыра, ол театр сезонуун үрүктү-ле «Ужуражыл» үп тей-биле эгелен турар дээр болду. Эрткен күзү баа мыдым болган. Ол кезе «Ужуражыл» үп тей» сценага 1579 удаа үкүт турган ол.

Операнын кол мадырлары — Юнденин ролонда ун театрынын ыраакы сойлаш Ж. Дамдорж, Нансамаанын ролон МАР-нын алдарык артизи П. Тугур-Серенге, Балганын ролонда театрынын сойлаш Б. Баатар, Хоромлаанын ролонда МАР-нын алдарык артизи В. Сүрөхордоо, ун ролду иччын ол 21 удаа ойнап турары ол болду. Операнын хөгжүм үдөгөн куруенин симфоният оркестр күрөскөн. Ун операнын ийги ойнакчыларын таллаштын дыма белек деп көрдүм. Оон аңгыда, сценанын каасталы-дерелтеин, хөгжүм күрөскөн шүптү национал колхоз-биле дүштүр тургустунган, көрүктүнүн селки-саткыны хайымчыларын көр. Чымыга олтурган 60 ажим харам апканат, бо операнын калп удаа көрүп турарын айтырдым. 20 ажим катар көргөн болду. Ол кире-диз, дээрда оу 1380 удаа ойнаарын база катар көрүп чугааладым.

Сураглыг операнын калач тургустунган дугайында МАР-нын куруе шапталымын лауреады, хоотун чогаалчы Д. Намдатын 1968 чылда «По» сеткууге парлаттыган салтышкынына үндөүлөктө чамдык фактылар-биле номчукулары согуругалар деп шынжырадым.

Ычан Улан-Баторуун куруе театрынын артисттери белектер ойнаар чаа чогаал чок олуруп турганын. Театрынын режиссеру Д. Намдатын таптымы айым-биле чогаалчы Д. Нападоржий биле ужурашкан куруугай бергени аңаа чугааладым.

Артистер белектерин үрүктү-түсөвшоаш. Театр сценанын дерелтеин кымырын соо-сал чок уламчылап турган. Намдатын-биле алдыра, тоо-лак сынмы, сарыг баштай, угады берген ош — Савелев дээрн чалаакчыны Циркдоржий-биле калы амылаан.

чогаалчы кичээгөйи-биле динчак олтура, чаа чогаал бичиж бээрн аагазы.

Ун чогаалчы калачы темга, калачар бичижир. Нападоржий оун мурунда-ла бодол чораш болган. Шаандакы автономнуг чалак үзүлдө чонун ортузунга ырга кирип алдыра-жаан, кайтамчык эрес-шоо-аар Юнденин амыдыралына херек кырында таарымшкан чүүлүн дугайын чугалаан.

Чаа чогаал бичиж бээр-биле күрөздөгөн алган. Ийи хоганда Д. Нападоржий ун чогаалчынын баштайгы көзөгө-зүн бичиж каан болган. Театр улузу ону алган, бичижтинн хирези-биле доран-на белектер эгелен. Ун чогаалдын хөгжүм улуустун ыраарын аялаларына таарымшы-рып алган, национал хөгжүм херекселерин ойнап турган. Ийи-хеп талаам-биле бергелеринин таарымшан.

Феодалдан хавырып алган каас-шынжы ийи-хеп театрынын селкинда долу турган Намдатын сактып бичкен. Сценанын каасталы-дерелтеин, хөгжүм күрөскөн шүптү национал колхоз-биле дүштүр тургустунган, көрүктүнүн селки-саткыны хайымчыларын көр. Чымыга олтурган 60 ажим харам апканат, бо операнын калп удаа көрүп турарын айтырдым. 20 ажим катар көргөн болду. Ол кире-диз, дээрда оу 1380 удаа ойнаарын база катар көрүп чугааладым.

Чогаалдын ийги көзөгө-зүн калп-ла хогутка бичиж доо-кан. Оон соонда чогаалчы ажим-албанын чармыкан, үшкү кезең бичижирн элзон саалаткан. Баштайгы бичижтин бөлүктөрүн аялган, баш уду белектерин кымыл-шан турган. Бир-ле катар чогаалчы боту театрга чедик келген, «ажымын» кымыл алдым, ботун чарым улу-тук, дээрда улу-тук-хиле олуруп көрөйк, улу-тук эрт бээрн ун дугайын ап алыр силер» — дээр. Чогаалчы сөздөг сөздөг эо болган. Дөртүк кезең бичижир база-ла элзон уламчыла берген. Ынчалла-даа талантым чогаалчы ун хогутка ийи-хеп дөртүк көзөгө-зүн бичиж доо-кан, театрга боту жикелген. Шан иччын, кыска хугаада, төнгөн уламчы боту чогаал бичижтинген.

Артистер белектерин үрүктү-түсөвшоаш. Театр сценанын дерелтеин кымырын соо-сал чок уламчылап турган. Намдатын-биле алдыра, тоо-лак сынмы, сарыг баштай, угады берген ош — Савелев дээрн чалаакчыны Циркдоржий-биле калы амылаан.

Артистер белектерин үрүктү-түсөвшоаш. Театр сценанын дерелтеин кымырын соо-сал чок уламчылап турган. Намдатын-биле алдыра, тоо-лак сынмы, сарыг баштай, угады берген ош — Савелев дээрн чалаакчыны Циркдоржий-биле калы амылаан.

а чурукчу Бехтева ноталда хогутка боту дугайын алган, көк халаатты амылап чотуп турган. Моон алган көргө, өлүм чок чогаалды театр сценасына тургустунган совет тускай өртөмтөңдөр улуз дугайын чедиктен ийи-хеп.

Улаваанда артистер театр сценасына ботун чогаалды өткөндөн төнтүзүдө чедик беш хогут дугурунда белек-көч, алдым хогутуна ийи-хеп белектерин дооскан. «Ужуражыл» үп тей» ийи-хеп-биле ботун чарым ай ийи-хеп бичижтинн, театр сценасына долу-биле ойнаарына белек болу берген. Оон бээр бо хуга-неде ун чогаал чыдар эрт-сөд-ла чак көзөү болуп, театр сценасында дүштөү турар. Ол болза, бичиж тывалары «Хайыран-бот» ийи-хеп моол көрүктөрүнн аң мын чогалы болу берген.

1943 чылда ун чогаалдын кол утканы болган тургустунган хогутка, чогаалчы П. Дамдорж аңаа чамдык халыктеринин бичиж. Баштайгы редакцияда чогаал эвөөш кичи каржычыл дөрт көзөгө-зүн бичижтинген турган. Сөөгү редакцияда аңаа демиселн тутас эвөөш кичи-хилер аразынын эвес, аял-тынн херээ кылды көрүтүп, ун чогаалдын мадырлары Юндени биле Нансамаа хей араатар-биле кады мыгуу-тан байларга уау аны демиселн күштөлдүрүп, алаа сөз-лүдө «селемелеп» дайы-лашканын» тилекечи Балган баштаан кезең мы-гууртанар дөштү чорутар. а чымыла хей араатарын кыр-жыгеза-биле тилеке мадыр-лар — Юндени биле Нанса-маанын кула-лайыры эгелер. Чаа редакцияда мынаар доо-стут, бичиж көмөгө неметшен.

Баштайгы редакцияда ун опера көрүктүч калп-кала-биле төшөр турган. Тодарга-лаага, мыгуурун Нонданын олгу Балган адымдарын мадырлар төлөзөкчиси Юнденин «олур бичиктешкен» балар а Юнденин аңаа дүштү Нансамаа Юнденин хер-өвчө кадалган, сприндильн турган ала-мынмыс сынмы бичиктештир, өзүт чымыла Юнденин сынмаша, өзүт чымыла турган. Тодугу чартамн ун чогаалдын ийи-хеп ут-канын алаа биле бичижтинген. Оон аңгыда, баштайгы редакцияда хогут эртп уауу шүлүг-лөдөрн кымырлаш, хөйүн ыр-ларын арбылдар киргелген база эки. Оонор баштайгы улаада элзон кал чыдар дугурунда улуустун аялгаларына үндөүлөктө, национал хөгжүм херекселер-биле үздүлү турган болза, аңаа тускай аяла бичижтинген болган ону били симфоният оркестр үдөп турар.

Г. САНЧАА

Редакторнун ораакчымы
Д. О. БЕГЗИ.

РЕДАКЦИОННО-ОРАКЧЫМЫ
Д. О. БЕГЗИ.

РЕДАКЦИОННО-ОРАКЧЫМЫ
Д. О. БЕГЗИ.

РЕДАКЦИОННО-ОРАКЧЫМЫ
Д. О. БЕГЗИ.

РЕДАКЦИОННО-ОРАКЧЫМЫ
Д. О. БЕГЗИ.

РЕДАКЦИОННО-ОРАКЧЫМЫ
Д. О. БЕГЗИ.

РЕДАКЦИОННО-ОРАКЧЫМЫ
Д. О. БЕГЗИ.

РЕДАКЦИОННО-ОРАКЧЫМЫ
Д. О. БЕГЗИ.

РЕДАКЦИОННО-ОРАКЧЫМЫ
Д. О. БЕГЗИ.

РЕДАКЦИОННО-ОРАКЧЫМЫ
Д. О. БЕГЗИ.

РЕДАКЦИОННО-ОРАКЧЫМЫ
Д. О. БЕГЗИ.

РЕДАКЦИОННО-ОРАКЧЫМЫ
Д. О. БЕГЗИ.

«Ийи дегини бажы чоон-даа болза, дөшөшес.
Ийи кичини аразы ыраа-даа болза, ужуражыр».
(Улутун үлөсө чугаал).

Тыва уран чүүлүн бол-
гаш литературанын Якут
АССР-ге болган дедалында
кыргыр аас-кежик менээ та-
варышкан чүе. Каш хунер-
нын дугурунда аңаа болу-
таан ужуражылалар аң-лаа
сагыштан ыраваан, ол ужу-
ражылалары кичи кайын у-
ту.

Якут чон бисти үр үдө
көүшөөн чок төрөлүннн чед-
ик келгени мышаа магалы
тукуп-хулэп алган, ажим-те-
нин деген салып, хундүлөр-
ни магалы-биле хундүлөп,
төөрөжип-даа шаг болуусу.
«Чонун ажим ажим, чон-
иле араажыры дээр, белек
болган аас-кежикти

буянныг херек-тир, ол чоруп
чораш, чон караанта теле-
тиг мөзү-шынарнын көргү-
зүп чоруту чор, чүгө болу-
рун черини чон-биле эвес,
өскө-лаа черини чон-биле
эки араажып танышпай алыр,
«якутхер чор» деп калган
адам хөөкүлүн чатыг-сөтүн
маңа-даа чораш болган чок.

Көрүкчүлөр боттарынын
үндөүлөктөрүн, дегелгени ка-
лы аныгыт көрүп турарын
сарал-оолдар бичижир деп-
те хөйү бичкен. Якут теле-
видениния режиссеру ол деп-
терин бири арнында мын-
чаар бичкен болду: «Акы-ду-
ма тыва чурукчуларын ажи-
лары якуттар бистерин хей-
ахт кирип тур»... Ол-ла деп-
терде Якут АССР-инн улу-
туу чурукчуу Турсакмыла
мынчаар бичкен: «Акы-ду-
ма тыва чурукчулары, уду-
счу шевелерин ажилдарын көр-
дүм. Чедикшиинин-ле кыл-
дыган тургусканын байыр
чедирп, четтиргенин илери-
ди, моон сонгар улуз чед-
икшиинерин силерге күлө-
дүм».

С ОҢУ ЧҮКТЕ өндүктө-
виске чоруп турган, якут
чонун амыралы-биле эка
таныштымыс. Лениск район-
у «Маринск», «Нюрин-
ский» дээр совхозтарына ба-
ла Сунтар районун Ленин
орденин «Эльга» совхозу-
на ажиттыган. Дегелгеге
шүптү 211 ажим көргүстү-
ген. Ол дээр 24 чурукчуу,
улузчу шевелеринн чогат-
кан кымыл-дыр. Алаа
хоотун болган анык чурук-
чулар, уран шевелеринн аш-
тер Демин, Тас-оол, Черин,
Иван Санчак, Горлук, Тойбу-
Хаз, Ракса Аракча. Дүпүр
болган өскөлөрүнн-аа ажил-
лары дегелгенин.

Көрүкчүлөр боттарынын
үндөүлөктөрүн, дегелгени ка-
лы аныгыт көрүп турарын
сарал-оолдар бичижир деп-
те хөйү бичкен. Якут теле-
видениния режиссеру ол деп-
терин бири арнында мын-
чаар бичкен болду: «Акы-ду-
ма тыва чурукчуларын ажи-
лары якуттар бистерин хей-
ахт кирип тур»... Ол-ла деп-
терде Якут АССР-инн улу-
туу чурукчуу Турсакмыла
мынчаар бичкен: «Акы-ду-
ма тыва чурукчулары, уду-
счу шевелеринн ажилдарын көр-
дүм. Чедикшиинин-ле кыл-
дыган тургусканын байыр
чедирп, четтиргенин илери-
ди, моон сонгар улуз чед-
икшиинерин силерге күлө-
дүм».

С ОҢУ ЧҮКТЕ өндүктө-
виске чоруп турган, якут
чонун амыралы-биле эка
таныштымыс. Лениск район-
у «Маринск», «Нюрин-
ский» дээр совхозтарына ба-
ла Сунтар районун Ленин
орденин «Эльга» совхозу-
на ажиттыган. Дегелгеге
шүптү 211 ажим көргүстү-
ген. Ол дээр 24 чурукчуу,
улузчу шевелеринн чогат-
кан кымыл-дыр. Алаа
хоотун болган анык чурук-
чулар, уран шевелеринн аш-
тер Демин, Тас-оол, Черин,
Иван Санчак, Горлук, Тойбу-
Хаз, Ракса Аракча. Дүпүр
болган өскөлөрүнн-аа ажил-
лары дегелгенин.

Көрүкчүлөр боттарынын
үндөүлөктөрүн, дегелгени ка-
лы аныгыт көрүп турарын
сарал-оолдар бичижир деп-
те хөйү бичкен. Якут теле-
видениния режиссеру ол деп-
терин бири арнында мын-
чаар бичкен болду: «Акы-ду-
ма тыва чурукчуларын ажи-
лары якуттар бистерин хей-
ахт кирип тур»... Ол-ла деп-
терде Якут АССР-инн улу-
туу чурукчуу Турсакмыла
мынчаар бичкен: «Акы-ду-
ма тыва чурукчулары, уду-
счу шевелеринн ажилдарын көр-
дүм. Чедикшиинин-ле кыл-
дыган тургусканын байыр
чедирп, четтиргенин илери-
ди, моон сонгар улуз чед-
икшиинерин силерге күлө-
дүм».

С ОҢУ ЧҮКТЕ өндүктө-
виске чоруп турган, якут
чонун амыралы-биле эка
таныштымыс. Лениск район-
у «Маринск», «Нюрин-
ский» дээр совхозтарына ба-
ла Сунтар районун Ленин
орденин «Эльга» совхозу-
на ажиттыган. Дегелгеге
шүптү 211 ажим көргүстү-
ген. Ол дээр 24 чурукчуу,
улузчу шевелеринн чогат-
кан кымыл-дыр. Алаа
хоотун болган анык чурук-
чулар, уран шевелеринн аш-
тер Демин, Тас-оол, Черин,
Иван Санчак, Горлук, Тойбу-
Хаз, Ракса Аракча. Дүпүр
болган өскөлөрүнн-аа ажил-
лары дегелгенин.

Көрүкчүлөр боттарынын
үндөүлөктөрүн, дегелгени ка-
лы аныгыт көрүп турарын
сарал-оолдар бичижир деп-
те хөйү бичкен. Якут теле-
видениния режиссеру ол деп-
терин бири арнында мын-
чаар бичкен болду: «Акы-ду-
ма тыва чурукчуларын ажи-
лары якуттар бистерин хей-
ахт кирип тур»... Ол-ла деп-
терде Якут АССР-инн улу-
туу чурукчуу Турсакмыла
мынчаар бичкен: «Акы-ду-
ма тыва чурукчулары, уду-
счу шевелеринн ажилдарын көр-
дүм. Чедикшиинин-ле кыл-
дыган тургусканын байыр
чедирп, четтиргенин илери-
ди, моон сонгар улуз чед-
икшиинерин силерге күлө-
дүм».

С ОҢУ ЧҮКТЕ өндүктө-
виске чоруп турган, якут
чонун амыралы-биле эка
таныштымыс. Лениск район-
у «Маринск», «Нюрин-
ский» дээр совхозтарына ба-
ла Сунтар районун Ленин
орденин «Эльга» совхозу-
на ажиттыган. Дегелгеге
шүптү 211 ажим көргүстү-
ген. Ол дээр 24 чурукчуу,
улузчу шевелеринн чогат-
кан кымыл-дыр. Алаа
хоотун болган анык чурук-
чулар, уран шевелеринн аш-
тер Демин, Тас-оол, Черин,
Иван Санчак, Горлук, Тойбу-
Хаз, Ракса Аракча.